

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตกรณีที่ไม่ได้กำหนด
หลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในข้อบัญญัติท้องถิ่น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้มีหนังสือเพื่อขอหารือการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนพิจารณาอนุญาต โดยที่ราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ระบุหลักเกณฑ์ดังกล่าวในข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้รับหนังสือหารือว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำโรง เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และตามที่ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ แต่เนื่องจากข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ได้มีการตราขึ้นก่อนมีประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้น และยังไม่มีการแก้ไขปรับปรุงข้อบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต โดยองค์การบริหารส่วนตำบลขอหารือว่าประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้น สามารถใช้บังคับได้โดยไม่ต้องออกข้อบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนพิจารณาออกใบอนุญาตได้หรือไม่ หากผู้ประกอบการมายื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขใช้บังคับเฉพาะกรณีการขออนุญาตประกอบกิจการครั้งแรกหรือรวมไปถึงการขอต่อใบอนุญาตด้วย

(๑) ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔^๒ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะในประกอบกิจการ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจในการออกประกาศกระทรวงกำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๓๕๓ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

^๒ มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ ๑ : ประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้างต้น สามารถใช้บังคับได้โดยไม่ต้องออก ข้อบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนพิจารณาออกใบอนุญาตได้หรือไม่

ความเห็น : พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๔ วรรคสอง ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ หลักเกณฑ์ในการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนที่เกี่ยวข้อง ราชการส่วนท้องถิ่นจึงไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวในข้อบัญญัติท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การพิจารณาออกใบอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้น ขึ้นอยู่กับการตรวจสอบข้อเท็จจริงลักษณะของการดำเนินกิจการ ประกอบกับต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง ควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดย เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถนำผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องมาประกอบการใช้ดุลยพินิจเท่านั้น

ข้อหารือ ๒ : ประกาศกระทรวงสาธารณสุขใช้บังคับเฉพาะกรณีการขออนุญาตประกอบ กิจการครั้งแรกหรือรวมไปถึงการขอต่อใบอนุญาตด้วย

ความเห็น : ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับกับราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) กำหนดประเภทกิจการที่ต้องการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น และหากในข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวได้กำหนด ประเภทกิจการที่เข้าข่ายให้ผู้ขออนุญาตต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนการขออนุญาต ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ ดังกล่าวข้างต้นไว้ จะมีผลให้ผู้ประกอบกิจการรายใหม่ที่ประสงค์จะดำเนิน กิจการในพื้นที่ท้องถิ่นนั้น ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนการขออนุญาต สำหรับกิจการใดที่ได้รับใบอนุญาตก่อนประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จะได้รับการยกเว้น โดยไม่ต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

